

ODPOWIEDZI KOMISJI EUROPEJSKIEJ

NA SPRAWOZDANIE SPECJALNE EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO

Integracja wewnętrznego rynku energii elektrycznej

Pełne osiągnięcie ambitnego celu utrudnia skomplikowana architektura prawna, opóźnienia, uchybienia w zarządzaniu i niepełny nadzór rynku

Spis treści

I. ODPOWIEDZI KOMISJI W SKRÓCIE	3
II. ODPOWIEDZI KOMISJI NA GŁÓWNE UWAGI EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO	4
1. Ramy regulacyjne dotyczące integracji unijnych rynków energii elektrycznej	4
2. Wdrażanie ram prawnych	6
3. Wdrożenie rozporządzenia REMIT przez ACER	7
III. ODPOWIEDZI KOMISJI NA ZALECENIA EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO	8
Zalecenie 1 – Usprawnienie wdrażania ram prawnych	8
Zalecenie 2 – Wzmocnienie ram monitorowania wytycznych dotyczących sieci	8
Komisja przyjmuje zalecenie 2 lit. b)	9
Zmiana rozporządzenia Komisji (UE) nr 543/2013 z dnia 14 czerwca 2013 r. w sprawie dostarczania i publikowania danych na rynkach energii elektrycznej wymaga przyjęcia aktu wykonawczego w ramach procedury sprawdzającej, przy czym proces ten rozpocznie się dopiero po zakończeniu przeglądu.	9
Zalecenie 3 – Wzmocnienie nadzoru ACER nad integralnością rynków hurtowych	9
Zalecenie 4 – Przyspieszenie wykorzystania opłat REMIT do wyeliminowania niedociągnięć w działaniach ACER w zakresie nadzoru nad rynkiem	9
Zalecenie 5 – Usprawnienie zarządzania ACER	9
Zalecenie 6 – Poprawa przejrzystości i rozliczalności prac ACER	10
Zalecenie 7 – Ocena potrzeby ustanowienia ram w celu spójnego stosowania sankcji	10

Niniejszy dokument zawiera odpowiedzi Komisji Europejskiej na uwagi zawarte w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, zgodnie z art. 259 [rozporządzenia finansowego](#). Jest on publikowany wraz ze sprawozdaniem specjalnym.

I. ODPOWIEDZI KOMISJI W SKRÓCIE

Na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat istotne starania podjęte przez Unię Europejską na rzecz dalszej integracji rynków energii elektrycznej w Europie oraz intensyfikacji handlu transgranicznego przyniosły obywatelom i konsumentom Unii znaczne korzyści. Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) oszacowała ich wartość na około 34 mld EUR rocznie dzięki umożliwieniu handlu transgranicznego między państwami członkowskimi oraz zwiększeniu bezpieczeństwa dostaw na większym obszarze geograficznym¹. Wprawdzie obecny kryzys energetyczny ukazał słabości struktury rynku energii elektrycznej, ale uwidocznili również, że istnienie zintegrowanego rynku pomogło uniknąć ograniczenia dostaw lub przerw w dostawie energii elektrycznej w niektórych regionach, ponieważ umożliwiło przepływ energii elektrycznej wytwarzanej na dużym obszarze geograficznym do miejsc, w których jest ona potrzebna.

Ponadto, zarówno na rynku dnia następnego, jak i na rynku dnia bieżącego, nastąpiła dalsza poprawa w zakresie łączenia rynków², co oznacza, że na wspólnej platformie handlowej UE można z łatwością prowadzić obrót energią elektryczną i mocami przesyłowymi połączeń wzajemnych. Komisja uważa, że od 2022 r. łączenie rynków dnia następnego zostało skutecznie wdrożone na wszystkich granicach między państwami członkowskimi UE. Było to możliwe między innymi dzięki kodeksom sieci i wytycznym dotyczącym sieci, rozporządzeniom Komisji, które przyjęto na podstawie uprawnień zawartych w rozporządzeniu (WE) nr 714/2009 w sprawie energii elektrycznej [obecnie rozporządzenie (UE) 2019/943], a opracowano je w ścisłej współpracy z organizacją europejską siecią operatorów systemów przesyłowych energii elektrycznej (ENTSO-E) oraz ACER. Taka ścisła współpraca ma decydujące znaczenie nie tylko ze względu na potrzebę wykorzystania wiedzy specjalistycznej dostępnej w sektorze, ale również z punktu widzenia osiągnięcia „poczucia odpowiedzialności” za przepisy przez kluczowe zainteresowane strony, ponieważ ułatwia to wdrażanie tych przepisów. Z tych samych powodów zarówno ENTSO-E, jak i organy regulacyjne ds. energii elektrycznej państw członkowskich oraz ACER są zaangażowane w opracowanie dodatkowych wiążących i szczegółowych przepisów w ramach niektórych wytycznych dotyczących energii elektrycznej.

Wyznaczony przez Radę Europejską cel zakończenia integracji wewnętrznego rynku energii do 2014 r.³ nie został jeszcze w pełni zrealizowany. Pomimo porozumienia politycznego szefów państw i rządów wszystkich państw członkowskich UE okoliczności i interesy krajowe są różne, co sprawia, że przy próbie uzgodnienia ulepszeń w unijnych ramach regulacyjnych konieczne są kompromisy. Na przykład uzgodnienie przekształconego rozporządzenia (UE) 2019/943 w sprawie energii elektrycznej było możliwe jedynie dzięki zapewnieniu państwom członkowskim więcej czasu na dostosowanie struktur ich rynków (obszarów rynkowych) do realiów fizycznych (dostępnej wydajności sieci).

Pomimo znacznych postępów, jakie do tej pory poczyniono, integracja⁴ europejskich rynków energii elektrycznej jest zatem procesem ciągłym, również ze względu na fakt, że nowe wyzwania, takie jak obecny kryzys energetyczny, wymagają nowych reakcji. Starania na rzecz optymalizacji funkcjonowania struktury rynku energii elektrycznej nie powinny powodować opóźnień w działaniach mających na celu wdrożenie istniejących ram. Obejmuje to udoskonalenie prawa konsumentów, działania na rzecz osiągnięcia celu, jakim jest udostępnienie do 2025 r. co najmniej 70% mocy

¹ Zob. streszczenie oraz pkt 38 w części „Uwagi” sprawozdania ETO.

² Zob. pkt 34, 35, 37 i 42 w części „Uwagi” sprawozdania ETO.

³ Zob. pkt 23 w części „Zakres kontroli i podejście kontrolne” oraz pkt 33 i 37 w części „Uwagi” sprawozdania ETO.

⁴ Zob. pkt 27 w części „Zakres kontroli i podejście kontrolne” oraz pkt 40 i 97 w części „Uwagi” sprawozdania ETO.

połączeń wzajemnych na potrzeby handlu, ustrukturyzowanie rynku w taki sposób, aby dostarczał właściwe sygnały do miejsc wymagających inwestycji, a także określenie i eliminowanie zakłóceń i niedoskonałości rynku. Potwierdzono to wyraźnie w sprawozdaniu na temat stanu unii energetycznej na 2022 r., które przyjęto 18 października 2022 r.

II. ODPOWIEDZI KOMISJI NA GŁÓWNE UWAGI EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO

1. Ramy regulacyjne dotyczące integracji unijnych rynków energii elektrycznej

Europejskie rynki energii elektrycznej są regulowane na poziomie unijnym kompleksowym zbiorem przepisów UE, które od ponad 20 lat są stopniowo aktualizowane. Istotnym krokiem było rozporządzenie (WE) nr 714/2009, którym wprowadzono kodeksy sieci i wytyczne dotyczących sieci energii elektrycznej będące regulacjami Komisji opracowanymi we współpracy z operatorami systemów przesyłowych (OSP) i ACER. W tych kodeksach sieci i wytycznych dotyczących sieci określono wiążące przepisy techniczne wymagane z punktu widzenia ułatwienia przepływu transgranicznych oraz handlu energią elektryczną, tym samym uzupełniając i wzmacniając przepisy regulujące europejskie sieci i rynki energii elektrycznej.

Komisja uważa, że wybrane podejście legislacyjne przyczyniło się do poprawy funkcjonowania unijnych rynków energii elektrycznej oraz wsparcia integracji rynku. Wnioski sformułowane przez ETO opierają się na wskaźnikach takich jak konwergencja cen między obszarem rynkowym lub wolumen handlu transgranicznego. Komisja jest zdania, że konwergencja cen nie jest celem samym w sobie, ponieważ wymagałaby nadmiernych inwestycji w infrastrukturę sieciową⁵.

Ostatni przegląd zbioru przepisów UE miał miejsca w latach 2016–2019, czego efektem jest przede wszystkim przekształcona dyrektywa (UE) 2019/944 w sprawie energii elektrycznej, przekształcone rozporządzenie (UE) 2019/943 w sprawie energii elektrycznej oraz przekształcone rozporządzenie (UE) 2019/942 ustanawiające ACER. W drodze tych przekształceń, będących wynikiem negocjacji międzyinstytucjonalnych z Parlamentem Europejskim i Radą, do prawa wtórnego UE (przyjmuwanego przez Parlament Europejski i Radę) wprowadzono najważniejsze przepisy z kodeksów sieci i wytycznych dotyczących sieci (rozporządzenia Komisji), na przykład podstawowe przepisy dotyczące udostępniania mocy transgranicznych połączeń wzajemnych na potrzeby handlu. W niniejszej odpowiedzi Komisja koncentruje się na czterech wytycznych dotyczących energii elektrycznej⁶, które odzwierciedlają zakres odpowiednich przepisów UE przyjętych przez ETO.

Komisja podkreśla jednak, że wdrażanie przepisów UE należy postrzegać całościowo, a nie tylko w odniesieniu do tych czterech wytycznych dotyczących energii elektrycznej. Na przykład podczas negocjacji międzyinstytucjonalnych w sprawie pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” współustawodawcy zdecydowali o włączeniu kluczowych przepisów istotnych z punktu widzenia

⁵ Zob. pkt 02 streszczenia, ustalenia w części „Ramy regulacyjne UE”, pkt 51 w części „Uwagi” oraz zalecenie 1 w sprawozdaniu ETO.

⁶ Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1222 ustanawiające wytyczne dotyczące alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi, rozporządzenie Komisji (UE) 2016/1719 ustanawiające wytyczne dotyczące długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych, rozporządzenie Komisji (UE) 2017/2195 ustanawiające wytyczne dotyczące bilansowania oraz rozporządzenie Komisji (UE) 2017/1485 ustanawiające wytyczne dotyczące pracy systemu przesyłowego energii elektrycznej.

przeгляdu konfiguracji obszaru rynkowego do rozporządzenia (UE) 2019/943 w sprawie energii elektrycznej⁷. Proces przeglądu obszaru rynkowego należy zatem rozpatrywać w całości wraz z odpowiednimi przepisami dotyczącymi konfiguracji obszaru rynkowego w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2015/1222 ustanawiające wytyczne dotyczące alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi. Komisja uważa, że głównym czynnikiem powodującym brak konwergencji cen między obszarami rynkowymi jest brak fizycznej zdolności połączeń wzajemnych. Na przykład między Hiszpanią i Portugalią istnieje niemal pełna konwergencja cen, natomiast między Hiszpanią i Francją jest ona dużo mniejsza. Nie jest to spowodowane obecnością barier rynkowych, których skutkiem może być niedostępność zdolności połączeń wzajemnych na potrzeby handlu, lecz ograniczoną zdolnością połączeń wzajemnych. Komisja zauważa, że ETO wykorzystuje jako jeden ze wskaźników wolumen handlu transgranicznego. Zdaniem Komisji istotny jest jednak nie wolumen handlu, ale fakt, że handel energią elektryczną zwiększa dobrostan klientów europejskich oraz ułatwia integrację odnawialnych źródeł energii.

W rozporządzeniu (WE) nr 714/2009 współustawodawcy określili procedurę przyjmowania nowych kodeksów sieci. Z propozycją nowych kodeksów sieci występują operatorzy systemów przesyłowych współpracujący w ramach sieci ENTSO-E, podmiotu utworzonego również w rozporządzeniu (WE) nr 714/2009. Dlatego też opracowanie kodeksów sieci wymagało oczywiście czasu, ponieważ najpierw należało utworzyć ENTSO-E i ACER. Podczas gdy ENTSO-E pracowała nad wnioskami dotyczącymi wiążących kodeksów sieci, realizowano jednak równoległy i dobrowolny proces wdrażania kierowany przez ACER. Dzięki temu jeszcze przed przyjęciem i wdrożeniem kodeksów sieci i wytycznych dotyczących sieci można było czerpać pewne korzyści ekonomiczne z integracji rynków, o których wspomina ETO⁸.

Kiedy ENTSO-E przedstawiła swoje wnioski dotyczące kodeksów sieci, okazało się, że w przypadku czterech z nich poziom szczegółowości i dojrzałości nie był wystarczający oraz że przyjęcie wszystkich tych kodeksów w takim kształcie nie jest możliwe. Stwierdzono również, że poziom szczegółów technicznych byłby na tyle złożony i wysoki (np. przy bardziej szczegółowych zasadach na poziomie ogólnoeuropejskim, ale również dostosowanych do różnych regionów w UE), że ustalenie tak szczegółowych zasad nie byłoby odpowiednie dla rozporządzeń Komisji. W związku z tym stwierdzono, że bardziej skutecznym rozwiązaniem jest opracowanie takich szczegółów technicznych w postaci warunków lub metod określonych w wytycznych dotyczących energii elektrycznej i podlegających zatwierdzeniu przez organy regulacyjne. Dzięki temu zasady określone bezpośrednio w wytycznych mogłyby niezwłocznie wejść w życie, a opóźnienia w opracowywaniu bardziej złożonych szczegółowych przepisów nie opóźniłyby postępów w przyjmowaniu innych przepisów. Komisja podkreśla, że warunki lub metody, takie jak kodeksy sieci i wytyczne dotyczące sieci, są wiążące i podobnie jak decyzje ACER lub decyzje organów regulacyjnych państw członkowskich mogą i muszą być przez nie egzekwowane. Podejście zakładające ustanowienie bardziej szczegółowych przepisów technicznych w postaci warunków lub metod zostało potwierdzone przez ustawodawcę [por. rozporządzenia (UE) 2019/942 i 2019/943].

Dokonując oceny skutków, Komisja stwierdziła, że terminowe przyjęcie wytycznych będzie miało zasadnicze znaczenie w kontekście dalszej integracji istniejących krajowych rynków energii elektrycznej. Rynki krajowe miały pewne cechy wspólne (np. stosowanie metody cen krańcowych na rynkach dnia następnego), ale także własną specyfikę. Wytyczne są narzędziem umożliwiającym osiągnięcie prawdziwie ogólnoeuropejskiego rynku energii elektrycznej, uwzględniają tę rzeczywistość i opierają się na znaczących pracach przygotowawczych wykonanych przez ENTSO-E i ACER. Z drugiej strony próba stworzenia – niemal od podstaw – „idealnej” struktury rynku energii elektrycznej oznaczałaby nie tylko przerwanie tych prac przygotowawczych, ale także utrudniłaby

---

⁷ Art. 14–16.

⁸ Zob. pkt 39 i 42 w części „Uwagi” sprawozdania ETO.

i opóźniła wdrożenie, a tym samym spowodowała wolniejszy postęp w integracji rynku. Obecna struktura rynku energii elektrycznej przyniosła większy wybór konsumentom i przez lata pomagała zapewnić dostawy energii elektrycznej po przystępnej cenie. Trwający kryzys energetyczny w rzeczywistości ukazał jednak pewne uchybienia w ramach regulacyjnych i dlatego Komisja zamierza przeprowadzić ponowną ocenę niektórych przepisów UE regulujących rynki hurtowe energii elektrycznej, aby przedstawić wniosek w 2023 r.

2. Wdrażanie ram prawnych

Podstawowy system zarządzania leżący u podstaw unijnego rynku energii elektrycznej wprowadzono wraz z trzecim pakietem dotyczącym wewnętrznego rynku energii w 2009 r.:

- wydzieleni operatorzy systemu przesyłowego i dystrybucyjnego (OSP i OSD). Oznacza to, że operatorzy sieci elektroenergetycznej mogą działać, nie narażając się na wpływ potencjalnie sprzecznych interesów jako wytwórcy lub dostawcy energii elektrycznej. OSP współpracują w ramach europejskiej sieci operatorów systemów przesyłowych energii elektrycznej (ENTSO-E)⁹;
- niezależne organy regulacyjne ds. energii elektrycznej na szczeblu państw członkowskich, które na szczeblu UE uzupełnia Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER).

Prerogatywa ACER w zakresie przyjmowania wiążących decyzji we współpracy z organami regulacyjnymi ds. energii elektrycznej państw członkowskich ma zasadnicze znaczenie z punktu widzenia integracji rynków energii elektrycznej. Najbardziej wrażliwe z politycznego punktu widzenia decyzje nie mogą być podejmowane samodzielnie przez dyrektora, ale wymagają zatwierdzenia przez 2/3 organów regulacyjnych państw członkowskich reprezentowanych w Radzie Organów Regulacyjnych ACER. Ogranicza to ryzyko wystąpienia sytuacji, w której niewielka liczba regulatorów będzie uniemożliwiać ACER podejmowanie wiążących decyzji. Jest to główny czynnik zapewniający dotychczasowe sukcesy w integracji rynku energii elektrycznej: w wielu innych obszarach polityki wartość dodaną integracji UE należy osiągnąć za pomocą „otwartej metody koordynacji”¹⁰, na przykład poprzez wymogi w zakresie sprawozdawczości i presję partnerską. Z kolei unijne rynki energii elektrycznej są regulowane kompleksowym zbiorem wiążących przepisów na poziomie UE. Opracowywanie tych przepisów odbywa się w ścisłej współpracy z organami regulacyjnymi państw członkowskich, ale bez prawa weta podyktowanego indywidualnymi interesami krajowymi.

Ten system zarządzania sprawdzono i zbadano oraz potwierdzono, z pewnymi zmianami, w przekształconej dyrektywie (UE) 2019/944 w sprawie energii elektrycznej, przekształconym rozporządzeniu (UE) 2019/943 w sprawie energii elektrycznej i przekształconym rozporządzeniu (UE) 2019/942 ustanawiającym ACER, jak również w ramach późniejszej ukierunkowanej zmiany wytycznych dotyczących energii elektrycznej¹¹. Zmiany te obejmują:

- bardziej precyzyjne przepisy dotyczące prawa organów regulacyjnych państw członkowskich do nakładania kar lub wnioskowania o nałożenie takich kar przez właściwy sąd, dzięki czemu zwiększą organy te zyskują większe uprawnienia w zakresie egzekwowania przepisów UE, w tym decyzji ACER;

⁹W przekształconym rozporządzeniu (UE) 2019/943 w sprawie energii elektrycznej wprowadzono wraz z europejską organizacją operatorów systemów dystrybucyjnych podobny podmiot w przypadku OSD.

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/PL/legal-content/glossary/open-method-of-coordination.html>

¹¹ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/280 z dnia 22 lutego 2021 r. zmieniające rozporządzenia (UE) 2015/1222, (UE) 2016/1719, (UE) 2017/2195 i (UE) 2017/1485 w celu dostosowania ich do rozporządzenia (UE) 2019/943.

- przepisy dotyczące działań organów regulacyjnych państw członkowskich w zakresie egzekwowania przepisów, w razie potrzeby przy udziale ACER, w przypadku gdy ENTSO-E lub inne podmioty utworzone na mocy prawa UE nie wywiązują się ze swoich obowiązków;
- usprawnienie procesu opracowywania kodeksów sieci i wytycznych dotyczących sieci, a także warunków lub metod w ramach wytycznych, poprzez przyznanie ACER prawa i obowiązku weryfikowania w razie potrzeby propozycji przedstawianych przez ENTSO-E.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 rozporządzenia 2019/942 ustanawiającego ACER do dnia 5 lipca 2024 r. Komisja z udziałem niezależnego eksperta zewnętrznego przeprowadza ocenę wyników działalności ACER w odniesieniu do jego celów, mandatu i zadań. W tym kontekście Komisja oceni, czy rola ACER w systemie zarządzania z punktu widzenia osiągnięcia zintegrowanych rynków energii elektrycznej i ich zabezpieczenia jest nadal odpowiednia do celu. W ramach oceny uważnie przeanalizowane zostaną jednak potencjalne skutki dla wdrażania i egzekwowania przepisów UE, ale również w odniesieniu do skutków finansowych. Obecnie organy regulacyjne wnoszą istotny wkład w pracę ACER. Jeżeli pracę wykonywaną przez przedstawicieli tych organów w 4 grupach roboczych i 14 grupach zadaniowych ACER ma przejąć personel zatrudniony przez ACER, ACER może potrzebować znacznych dodatkowych zasobów ludzkich i finansowych.

3. Wdrożenie rozporządzenia REMIT przez ACER

Komisja zdaje sobie sprawę, że ACER nie dysponuje wystarczającymi zasobami ludzkimi i finansowymi, aby realizować swoje zadanie wynikające z rozporządzenia REMIT¹². Komisja zareagowała w dwojaki sposób:

1. Skorzystała z nowej opcji przewidzianej w art. 32 rozporządzenia (UE) 2019/942 ustanawiającego ACER, aby wprowadzić opłaty z tytułu wykonywania przez ACER zadań wynikających z rozporządzenia REMIT. Decyzja Komisji (UE) 2020/2152 z dnia 17 grudnia 2020 r. zapewniła ACER niezbędne dodatkowe przychody.
2. Opinii Komisji z dnia 5 października 2021 r. w sprawie projektu dokumentu programowego ACER na lata 2022–2024 oraz w sprawie wystarczalności zasobów finansowych i ludzkich dostępnych dla ACER towarzyszyła ocena skutków finansowych regulacji, w której zapewniono ACER dodatkowych 15 stanowisk na potrzeby wdrażania REMIT. Te nowe stanowiska będą tworzone stopniowo do 2027 r., biorąc pod uwagę wyzwania związane z rekrutacją pracowników posiadających odpowiednią wiedzę specjalistyczną oraz wysiłek potrzebny do wprowadzenia nowych pracowników do zespołów ACER zajmujących się REMIT.

Począwszy od 2022 r., ACER będzie otrzymywał dodatkowe zasoby ludzkie, aż do osiągnięcia wymiaru 15 ekwiwalentów pełnego czasu pracy w 2027 r.¹³ Rozwiązanie spowodowanych brakiem personelu problemów z wdrażaniem wymaga jednak czasu ze względu na konieczność znalezienia i zatrudnienia wykwalifikowanego personelu oraz, w razie potrzeby, przeszkolenia nowych pracowników. Mimo to Komisja jest przekonana, że nowe przychody z opłat oraz dodatkowe 15 stanowisk pozwolą ACER odpowiednio wypełniać zadania wynikające z REMIT. Liczba dodatkowych stanowisk przewidziana w opinii Komisji opiera się na przeprowadzonej przez Komisję ocenie obciążenia pracą agencji i wystarczalności zasobów. Komisja zauważa, że zwiększenie liczby stanowisk jest krokiem wyjątkowym, biorąc pod uwagę wymogi Komisji dotyczące utrzymania stałej liczby personelu oraz zdecydowaną linię polityczną, zgodnie z którą budżet agencji (roczna dotacja

¹² Rozporządzenie (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii.

¹³ Opinia Komisji z dnia 5 października 2021 r. w sprawie projektu dokumentu programowego Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki na lata 2022–2024 oraz w sprawie wystarczalności zasobów finansowych i ludzkich dostępnych dla ACER. COM(2021) 7024 final.

UE i stanowiska ujęte w planie zatrudnienia) może zostać zwiększony jedynie w drodze wniosku ustawodawczego dotyczącego rozszerzenia mandatu agencji.

Komisja podkreśla jednak, że wszelkie zmiany regulacyjne skutkujące dodatkowymi zadaniami i obciążeniem pracą dla ACER, np. w związku z ewentualnymi ulepszeniami ram REMIT w celu zwiększenia przejrzystości rynku, możliwości monitorowania, a także zapewnienia bardziej efektywnego i skutecznego nadzoru w zakresie przypadków potencjalnych nadużyć na rynku w UE, wymagałyby odpowiedniej oceny skutków z punktu widzenia zasobów ludzkich i finansowych ACER.

III. ODPOWIEDZI KOMISJI NA ZALECENIA EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO

Zalecenie 1 – Usprawnienie wdrażania ram prawnych

Komisja powinna:

- (a) opracowując kodeksy sieci i wytyczne dotyczące sieci, systematycznie oceniać koszty w stosunku do korzyści wynikających z ich dalszego wdrażania poprzez przyjęcie warunków lub metod, w szczególności w świetle obciążenia administracyjnego, z jakim mogłoby się to wiązać dla ACER, krajowych organów regulacyjnych lub innych zaangażowanych stron. (Termin realizacji: od 2023 r.)**

Komisja przyjmuje zalecenie 1 lit. a).

- b) dokonać ponownej oceny przepisów UE dotyczących kształtowania cen energii elektrycznej w związku z obecnym kryzysem energetycznym i wzrostem wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych. (Termin realizacji: 2023 r.)**

Komisja przyjmuje zalecenie 1 lit. b).

W 2023 r. Komisja planuje przeprowadzić ukierunkowany przegląd kluczowych przepisów dotyczących wewnętrznego rynku energii elektrycznej w UE, aby konsumenci mogli korzystać z bezpiecznych i przystępnych cenowo dostaw energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych i niskoemisyjnych źródeł w kontekście wysokich cen energii obserwowanych w związku z obecnym kryzysem energetycznym.

- c) określić przepisy służące zwiększeniu elastyczności popytu. (Termin realizacji: 2025 r.)**

Komisja przyjmuje zalecenie 1 lit. c).

Do 2025 r. Komisja przedstawi wniosek dotyczący rozporządzenia Komisji w sprawie kodeksu sieci lub wytycznych dotyczących odpowiedzi odbioru.

Zalecenie 2 – Wzmocnienie ram monitorowania wytycznych dotyczących sieci

- (a) **Komisja i ACER powinny doprecyzować strategię monitorowania wdrażania kodeksów sieci/wytycznych dotyczących sieci i skutków ich wdrożenia oraz stosować tę strategię w sposób spójny w czasie i we wszystkich państwach członkowskich. (Termin realizacji: 2023 r.)**

Komisja przyjmuje zalecenie 2 lit. a).

ACER regularnie składa Komisji sprawozdania różnymi kanałami, między innymi poprzez regularne nieformalne, dwustronne kontakty na szczeblu roboczym. Komisja przeanalizuje, w jaki sposób bardziej sformalizowane podejście mogłoby zwiększyć jasność, starając się jednocześnie zminimalizować wpływ dodatkowego obciążenia pracą wynikającego z bardziej sformalizowanej sprawozdawczości na znaczącą pracę bezpośrednio związaną z wdrażaniem kodeksów sieci i wytycznych dotyczących sieci.

- b) **Komisja powinna, przy wsparciu ACER, dokonać przeglądu słabych punktów platformy informacyjnej na rzecz przejrzystości i unijnych ram dotyczących danych o rynkach energii oraz przyjąć akty prawne w celu skorygowania tych niedociągnięć. (Termin realizacji: 2025 r.)**

Komisja przyjmuje zalecenie 2 lit. b).

Zmiana rozporządzenia Komisji (UE) nr 543/2013 z dnia 14 czerwca 2013 r. w sprawie dostarczania i publikowania danych na rynkach energii elektrycznej wymaga przyjęcia aktu wykonawczego w ramach procedury sprawdzającej, przy czym proces ten rozpocznie się dopiero po zakończeniu przeglądu.

Zalecenie 3 – Wzmocnienie nadzoru ACER nad integralnością rynków hurtowych

(Termin realizacji: 2025 r.)

Aby poprawić nadzór nad rynkiem i zapobiegać potencjalnym zakłóceniom na rynku, ACER powinien w pełni wdrożyć rozporządzenie REMIT, przykładowo obejmując nadzorem rynku przewidzianym w REMIT całość danych rynkowych, zwiększając zakres nadużyć, jakie monitoruje, oraz pobudzając transgraniczną współpracę w zakresie dochodzeń przez ustanowienie specjalnych grup dochodzeniowych.

Komisja zauważa, że przedmiotowe zalecenie jest skierowane do ACER.

Zalecenie 4 – Przyspieszenie wykorzystania opłat REMIT do wyeliminowania niedociągnięć w działaniach ACER w zakresie nadzoru nad rynkiem

(Termin realizacji: do końca 2023 r.)

ACER powinien przyspieszyć wykorzystanie dodatkowych zasobów finansowych uzyskiwanych z opłat REMIT do wyeliminowania niedociągnięć w swoich działaniach podejmowanych w oparciu o

REMIT (np. przestarzały system informacyjny, niedobór personelu). Agencja powinna usprawnić monitorowanie potrzeb kadrowych we wszystkich departamentach w oparciu o ustalone priorytety.

Komisja zauważa, że przedmiotowe zalecenie jest skierowane do ACER.

Zalecenie 5 – Usprawnienie zarządzania ACER

(Termin realizacji: 2025 r.)

Komisja powinna zaproponować usprawnienie zarządzania ACER poprzez zwiększenie niezależności Agencji od krajowych organów regulacyjnych i interesów krajowych, a także poszerzenie jej uprawnień w zakresie egzekwowania przepisów i wykorzystywania narzędzi służących zwiększaniu konwergencji.

Komisja częściowo przyjmuje zalecenie 5, ponieważ nie może zobowiązać się do przedstawienia wniosku ustawodawczego przed oceną, zgodnie z planem ustalonym przez współustawodawców. Zgodnie z art. 45 ust. 1 rozporządzenia 2019/942 ustanawiającego ACER do dnia 5 lipca 2024 r. Komisja przeprowadza ocenę wyników działalności ACER w odniesieniu do jego celów, mandatu i zadań. W ramach tej oceny uwzględnia się w szczególności ewentualną potrzebę zmiany mandatu ACER i skutki finansowe takiej zmiany.

Zalecenie 6 – Poprawa przejrzystości i rozliczalności prac ACER

(Termin realizacji: do 2023 r.)

ACER powinien zwiększyć przejrzystość i rozliczalność swoich prac, ułatwiając publiczny dostęp do dokumentów i danych publikowanych na stronie internetowej, zapewniając pełną i terminową publikację decyzji i danych zgodnie z wymogami prawnymi oraz wprowadzając jasno określoną politykę przejrzystości w oparciu o najlepsze praktyki.

Komisja zauważa, że przedmiotowe zalecenie jest skierowane do ACER.

Zalecenie 7 – Ocena potrzeby ustanowienia ram w celu spójnego stosowania sankcji

(Termin realizacji: 2023 r.)

Aby zwiększyć skuteczność przestrzegania przepisów UE i zapobiegać arbitrażowi regulacyjnemu, Komisja powinna:

- a) ocenić, czy sankcje za naruszanie przepisów UE są przewidziane w prawie krajowym i stosowane spójnie we wszystkich państwach członkowskich.**

Komisja częściowo przyjmuje zalecenie 7 lit. a).

Działania w zakresie egzekwowania prawa, a w szczególności kary, zależą w dużym stopniu od krajowych przepisów i kultury administracji krajowej. Komisja oceni, czy krajowe organy regulacyjne dysponują narzędziami służącymi do egzekwowania przepisów UE, a więc czy państwa członkowskie prawidłowo transponują art. 59 ust. 3 lit. d) dyrektywy 2019/944 w sprawie energii elektrycznej.

b) jeżeli jest to uzasadnione, opracować ramy określające minimalne wspólne wymogi dotyczące sankcji.

Komisja częściowo przyjmuje zalecenie 7 lit. b).

Opracowanie „ram określających minimalne wspólne wymogi dotyczące sankcji” dla wszystkich możliwych sankcji, które mogą nakładać krajowe organy regulacyjne, nie jest możliwe ze względu na mnogość możliwych naruszeń przepisów dotyczących wewnętrznego rynku energii w UE objętych zakresem art. 59 ust. 3 lit. d) dyrektywy w sprawie energii elektrycznej. Można natomiast rozważyć wprowadzenie bardziej zharmonizowanych ram sankcji w przypadku bardziej określonego obszaru REMIT.